

Schapefokkerij in Frankrijk

W. J. A. Hanekamp (onderzoeker sectie vleesvee en schapen PR)

Van 20 tot en met 23 juni j.l. werd in Parijs het 3^e Wereld Congres Schapen- en Rundvleesfokkerij gehouden. Voorafgaand aan dit congres was er een reis langs een aantal Franse vleesvee en schapen onderzoeksinstellingen en bedrijven georganiseerd. Het onderstaande is een impressie van wat gehoord en gezien werd.

Frankrijk vergeleken met Nederland

Frankrijk is ongeveer 13 X zo groot als Nederland, telt 4 X zoveel inwoners en heeft 10 X zoveel schapen. 85 % van de schapen is voor de vleesproductie, 11% voor de melk om schapenkaas te maken en 4 % voor de wolproductie. In totaal zijn er 33 verschillende schapenrassen. De Fransen eten veel vlees, jaarlijks 95 kg per inwoner waarvan 30 kg rundvlees en 4 kg schapevlees.

Testprogramma's

Kenmerkend voor de Franse schapefokkerij zijn de uitgebreide testprogramma's voor de verschillende schapenrassen. Bijna elk ras heeft een eigen UPRA, een soort stamboekorganisatie voor de promotie van het ras en de fokkerij. Deze organisaties regelen de fokkerij van een ras en geven predikaten aan dieren. Ze staan onder toezicht van het Ministerie van Landbouw. Onderzoekinstellingen ontwikkelen indexen met wegings- en correctiefactoren terwijl regionale en landelijke computercentra voor de verwerking van de gegevens zorgen. De basis ooiënpopulatie wordt gevormd door 50 fokkers met samen 9.000 ooiën. Van 25 % van de vruchtbaarste ooiën kunnen rammen aangehouden worden als deze aan bepaalde eisen voldoen. Hierbij wordt gekeken naar de groei van 30 tot 70 dagen en de ontwik-

keling, bespiering en type op een leeftijd van 15 maanden. Deze exterieur keuring vindt jaarlijks in juni plaats. Van de 200 tot 250 ingezonden rammen worden er 100 'recommandés' (aanbevolen). De 25 tot 30 beste hieruit gaan naar het teststation in Verdilly om na te gaan of de ram kan en wil dekken en of het sperma geschikt is om in te vriezen. Van 10 tot 15 rammen worden door K.I. 1000 tot 1500 geselecteerde ooiën geïnsemineerd. Per ram worden 25 oilammeren op praktijkbedrijven gevolgd voor de vruchtbaarheid gedurende de eerste 2 worpen. Ook worden slachtlammoederdieren met rammen geïnsemineerd om slachtlammeren te geven die op een centraal station met de zogenaamde Berry-test onderzocht worden op vleesproductiekenmerken.

Berry-test

Op het Berry-test station in Baugy worden jaarlijks 850 gekruiste ooiën (Berrichon du Cher X Romanov) geïnsemineerd met sperma van de betere rammen van 9 rassen. Deze ooiën kunnen 3 X per 2 jaar aflammeren. Per jaar kunnen er 75 rammen getest worden. Per geteste ram worden 30 nakomelingen gevolgd voor de groei en 20 worden beoordeeld op karkaskwaliteit, bespiering en vetheid. De lammeren worden tijdens de zoogperiode van 50 dagen regelmatig gewogen. De 'individuele' testperiode begint op een leeftijd van 80 dagen en duurt 8 weken. De dieren worden in groepen van 10 gehouden en krijgen ad lib hooi en krachtvoer. De beste rammen worden voor de K.I. gebruikt; de andere voor natuurlijke dekking terwijl er ook een aantal afvallen.

Schatten fokwaarde natuurlijk dekkende rammen

De beste rammen uit de Berry-test worden gebruikt voor kunstmatige inseminatie (K.I.). Voor de productie van nieuwe dekrammen worden de beste ooiën planmatig geïnsemineerd met de beste K.I. rammen. Doordat twee K.I. rammen op

Keuring Franse Texelaar.

meerdere bedrijven gebruikt worden naast natuurlijk dekkende rammen is het ook mogelijk om fokwaardes te schatten van deze natuurlijk dekkende rammen. Door het gebruik van de K.I. rammen worden de bedrijven onderling vergelijkbaar. Met behulp van synchronisatie en brons-inductie worden via K.I. ook oaien buiten het dekseizoen geïnsemineerd. Synchroniseren en induceren geven echter wel problemen voor een zuivere fokwaardeschatting voor vruchtbaarheid.

K.I. station Montmorillon

In de omgeving van Montmorillon staat een K.I. station met 130 rammen van 9 rassen. Vooral het Charollais ras (een vleesras dat goed geschikt is om het hele jaar buiten te blijven) is goed vertegenwoordigd. Het station wordt beheerd door de „Alliance Pastorale”, een soort boerenbond. Jaarlijks verricht men ongeveer 100.000 eerste inseminaties met gemiddeld 67 % drachtig na eerste inseminatie. Het drachtigheidspercentage varieert echter van 50 tot 90 en bij diepvries-

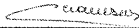
sperma ligt het 20 Iger. Voor vervoer over grote afstanden via trein of vliegtuig wordt diepvries-sperma gebruikt. De prijs voor export is 5 X zo hoog als de prijs die de Franse boer moet betalen!

INRA-401

Eén van de instituten van het INRA, vergelijkbaar met het IVO in Nederland, ontwikkelt synthetische lijnen. Zo heeft men uit de Romanov en de Berri-chon du Cher een schaap gefokt dat 3 X in de 2 jaar kan aflammen. In 1963 is men hier al mee gestart en pas in 1977 konden de eerste fokprodukten verkocht worden. Men heeft eerst 4 generaties onderling gepaard zonder selectie toe te passen en pas daarna is men rammen gaan selecteren. Een goede gekruiste oaienstapel fok je niet zo maar! Het gemiddeld aantal gespeende lammeren per toegelaten ooi per jaar van deze lijn, de INRA-401, bedraagt 2,24.

Booroola in de Romanov

Op het schapenteststation van Sapinière kruist men Romanov oaien met rammen die het Booroola hoofdgen dragen. De Romanov is op zich al een vruchtbaar ras en door het inbrengen van het Booroola-gen verwacht men dat het aantal lammeren nog met 1 zal toenemen. Men vraagt zich vooral af of de capaciteit van de baarmoeder voldoende groot is. Uiteraard moet door een goed management er ook voor gezorgd worden dat de extra lammeren in leven blijven. Samenvattend kan gesteld worden dat de Franse schapenfokkerij erg divers is qua rassen en produktierichting met veel aandacht voor de verbetering van de vruchtbaarheid. Een combinatie van de goed opgezette nationale fokprogramma's uit Frankrijk met het Nederlandse enthousiasme biedt nog mogelijkheden tot verbetering van de erfelijke aanleg van onze schapen.

IDENTITE		MUNICIPALITE		INDICE		SEXUELLE CATEGORIE		DATE ET MODE DE NAISSANCE		N° DE F. B.		N° DE PAIN			
BELIER		F.B. 2052		J. 1.		2052		23.03.82		SEULE		167 88			
2 HELIMUS TEXELA BELGIA 1982 (1) 207 28 83 (1) 703 75 88															
CERTIFICAT D'ORIGINE GENEALOGIE - PERFORMANCES - QUALIFICATIONS PEDIGREE - PERFORMANCES - CLASSIFICATIONS															
PERE n° 8018		R*		G.P. R*		2019		J. PELZER		2052		J. PELZER			
MODE		ORIGINE: J. PELZER		G.M.		3099				1115		J. PELZER			
MODE DE NAISSANCE: D.										1021					
MERE n° 9002		R		G.P. R		7120		J. LEFEBVRE		2057		N. GANOF			
MODE		ORIGINE: J. LEFEBVRE		G.M.		5071				4118					
MODE DE NAISSANCE: D.										1674/4719		1016			
10/50		30/70		INDEX		INDEX		INDEX		POIDS		LAINE			
G.M.J. Note		C.M.J. Note		Brom		Coeffic		Prolificite		K		FINITE			
SUIET 300 +5 437 +2 + S										142 K		FASSE			
PERE 410 +5 420 +4 + S										1.06.85		217			
MERE 295 +0 332 +2 -										K		GENETIS			
												OBSERVES			
												QUALIFICATIONS			
												POLYFICIT			
R* Race 8018 - 3ème Prix 42ème section synthèse - NOV. 1980															
PROPRIETAIRES / CONCOURS				PROPRIETAIRES / CONCOURS				PROPRIETAIRES / CONCOURS				PROPRIETAIRES / CONCOURS			
N° de Chaper: 08-419-055				Vendu le: 26 JUIN 1985				N° de Chaper:							
Maison: M. LEBAYRE Jean				à M. GRANDE-BRETAGNE											
08460 SIGNY L'ABBAYE				Vendu le:				N° de Chaper:							
				U.P.R.A. TEXEL 55, rue de la République 78000 PARIS 12 (1) - 41 98 49 49 (1) - 41 98 49 49				Les caractéristiques portées sur ce pedigree sont conformes aux renseignements enregistrés au livre généalogique de l'U.P.R.A. TEXEL PARIS le 29 Juillet 1985 Le Directeur de l'U.P.R.A. F.A.S. 							

Het certificaat.

